

Թեոս ախպերը փոքրիկ մարդ էր, կարճահասակ, գորշ եւ մելամաղձոտ դեմքով, սուր եւ թափանցող աչքերով: Նրա մեջքի հազիւ նշմարելի սապատը ամենեւին չէր խանգարի կազմիածնի բարեձեւութիւնը, եթէ զլուխը չափազանց խորն ընկած չլիներ ուսերի մէջ: Բայց այդ ահագին զլուխը իր լայն ճակատով եւ ալեխառն, գանգուր մազերով, եթէ դրոճած լիներ մի բարձր հասակի վրայ, անտարակոյս, Թեոս ախպերը աշխարհի գեղեցիկ տղամարդերից մէկը կը լիներ: Ինչպէս վանեցի, նա դեռ իր պատանեկութեան հասակում գնաց Կ, Պոլիս իր բախտը փորձելու: (Յազիւ կարելի է գտնել մի վանեցի, որ իր կեանքում մի քանի անգամ Պոլիս գնացած չլիի): Նա շատ գործերի ձեռք զարկեց, բայց ոչինչ բանում չյաջողուեց նրան: Եթէ նրա մարմինը բնական պակասութիւններ չունենար, եթէ նա ուժեղ մարդ լիներ, կարող էր իր հայրենակիցների եւ այլ հայաստանցիների նման Պոլսում համալրութեան (բեռնակրութիւն) անել, ղայրըջի (սաւաստի) լիներ, թուլումբաջիների (հրդեհաշէջների) մէջ մտնել եւ, վերջապէս, էյվազ (տան սպասաւոր) լիներ: Իսկ այդ վերջին ծառայութեան համար հարկաւոր էր վայելչահասակ լիներ եւ, պարաներին ու տիկիներին դիւր գալու համար, սիրուն դեմք ունենալ, որոնցից զուրկ էր Թեոս ախպերը: Միակ գործը, որի մէջ նա փոքր ի շատե յաջողութիւն գտաւ, էր մի սրճատան մէջ դահուէ եփողի օգնականի պաշտօն գտնել: Այստեղ նա հազիւ կարողացաւ այնքան փող վաստակել, որ ճանապարհի ծախք ունեցաւ իր հայրենիքը վերադառնալու: Թէեւ նա վերադարձաւ դատարկ քսակով, բայց պանդխտութեան դառն փորձերի մէջ խրատուած, շատ բան տեսած, շատ բան սովորած եւ շատ բաներից եւս հրաժարուած վերադարձաւ...

Թեոս ախպերը երկար չմնաց մեզ մօտ, շտապեց սրճատունը՝ իր միւս յաճախորդներին եւս զոհացնելու համար: Այդ միջոցին սենեակի մէջ բացուեցաւ մի դուռ եւ այնտեղից ներս վազեց մի երեխայ, որը, մեզ տեսնելով, մի քանի քայլ հեռաւորութեան վրայ կանգնեց եւ, մի քանի վայրկեան զարմացած կերպով նայելով մեզ վրայ, կրկին նոյն դռնով դուրս փախաւ, ճչալով.

– Ես հիմա լաւ եմ, պարոն բժշկապետ, էլ դեղ չեմ խմի:

Ես հասկացայ, որ Ասլանը այդ տան մէջ օտար չէր:

– Դու ճանաչեցար, – ասացի նրան, – փոքրիկը ճանաչեց քեզ:

– Վնաս չունի, նա խելացի երեխայ է, նա ինձ չի մատնի, – պատասխանեց նա իր շուրջը նայելով: Երեւի մէկին սպասում էր:

Ես Ասլանին միայնակ թողեցի եւ մտայ սրճատունը, որը կից էր Թեոս ախպոր բնակարանին: Տան ետեւի կողմում բնակւում էր նրա ընտանիքը,